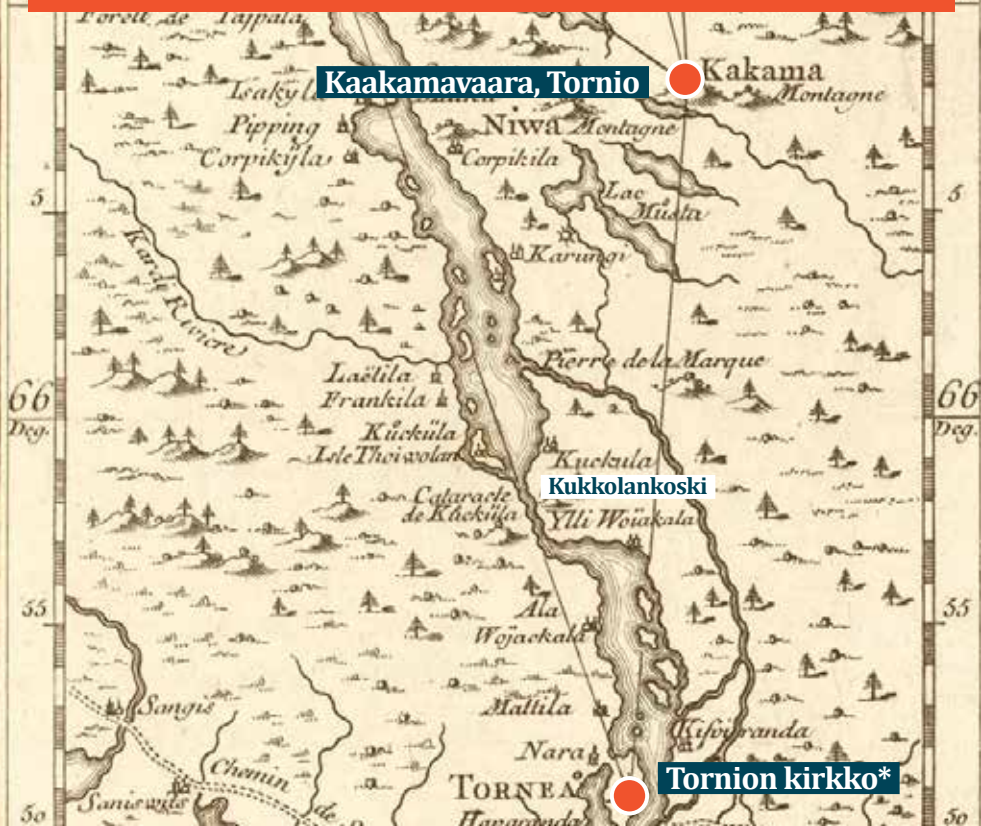

Kehittämisohjelma

Maupertuis'n mittausverkosto
Tornionlaaksossa Unescon
Maailmanperintökohteeksi

TULE TUKEMAAN MAUPERTUIS-SÄÄTIÖN
KEHITTÄMISOHJELMAA.

Tornionlaakso nousi 1700-luvun Euroopan tietoisuuteen Maupertuis'n retki- kunnan ansiosta

1700-luvun alussa Euroopan tiedepiireissä keskusteltiin kiivaasti: ”*Onko maapallo sitruunan vai mandariinin muotoinen?*”. Ranskalaisen kuninkaallisen tiedeakatemian jäsenistä koottu retkikunta aikansa huippuja tiedemiehiä varustettiin matkaan kohti Tornionlaaksoa selvittämään kysymystä. Tutkimusretkikuntaa johti **Pierre Louis Moreau de Maupertuis**.

RANSKALAISET vieraat herättivät ihastusta ja kummastusta vuoden ajan 1736–1737 tehdessään laajoja mittauksia vaeltaen vaaralta vaaralle vaikeissa olosuhteissa. Seurueen jäsenistä osa piti matkapäiväkirjaa sekä piirsi karttoja ja kuvia sen ajan elämästä, luonnosta ja ilmiöistä. Mittauspisteiden lisäksi retkikunta raportoi muun muassa Kukkolankosken laskemisesta ja napapiirin ylityksestä Kattilakoskella.

RETKIKUNTA todisti mittauksillaan maapallon muodoksi mandariinin. Maapallo on navoiltaan litistynyt, kuten Newton painovoimateoriallaan oli ennustanut. Retkikunta viipyi Tornionlaaksossa 20.6.1736–9.6.1737.

Voit tukea säätiön toimintaa lahjoittamalla säätiön kehittämisrahastoon tai sopimalla laajemmasta kumppanuudesta.

Mittausverkosto Unescon Maailmanperintö- kohteeksi

Maupertuis osoitti retkikuntansa mittaus tuloksilla maapallon muodon olevan navoiltaan litistynyt. Yli sata vuotta myöhemmin päättynyt Struven kolmiomittaustyö Jäämereltä Mustallemerelle tuotti tiedon maapallon läpimitasta, ja mittausverkosto on nimetty Unescon Maailmanperintökohteeksi vuonna 2005.

MAUPERTUIS'N mittausverkosto ansaitsee saman statuksen. Merkittävää tieteellistä tutkimusta tehneen retkikunnan mittausalueelle Tornionlaaksossa haetaan kansainvälistä tunnustusta.

Tule tukemaan Maupertuis-säätiön ohjelmaa

Kehittämishojelman tavoitteena on hakemus, jolla Maupertuis'n mittausverkosto saadaan Unescon Maailmanperintökohteeksi.

TAVOITTEENA on saada Tornionlaakson vaarojen mittauspisteille Tornion, Ylitornion, Pellon ja Övertorneån alueilla Unescolta Maailmanperintökohdestatus vuoteen 2026 mennessä, jolloin tulee kuluneeksi 290 vuotta retkikunnan tulosta Tornioon.

Säätiön keräämään Maupertuis-tietouteen voit tutustua sivulla www.maupertuis.fi

CARTE DU FLEUVE DE TORNEÅ.
dans l'Espace compris par les Opérations Trigonomet.

Kittisvaara, Pello*

Korteniemen kestkievevari, Pello*

Pullinki, Overtorneå*

Niemivaara, Pello

Kattilakoski

Horilankero, Ylitornio

Matarengin kirkko

Aavasaksa, Ylitornio*

Perusviivan mittausviiva

Huitaperi, Ylitornio*

Rekkikunnan jäsenen, Réginald Outhier'n piirtämä kartta Tornionjoki-alueesta. Karttaan *-symbolilla merkityissä paikoissa on jo muistomerkki ja kulkuyhteys.

Kehittämishjelman tavoitteet

VIUDEN 2019 aikana kehittämisohjelma käynnistyy.

VIUOTEEN 2022 mennessä reitti valmistuu.

VIUOTEEN 2022 mennessä hakemus on jätetty Unescolle.

VIUOTEEN 2026 mennessä Maupertuis'n mittausketju on hyväksytty Unescon Maailmanperintökohteeksi.

Tavoite saavutetaan yhteistyöllä

Maupertuis-säätiö pyrkii luomaan kattavan yhteistyöverkoston:

- Tornionlaakson kunnat molemmin puolin rajaa
- Tornionlaakson Neuvosto
- Tornionlaakson yritykset, erityisesti matkailualan yritykset
- Tornionlaakson maakuntamuseo
- Yliopistot ja tutkimuslaitokset Suomessa ja Ruotsissa
- Museovirastot Suomessa ja Ruotsissa
- Muut kumppanuudet

Ohjelman toteutus

- Maupertuis-säätiö koordinoi kehittämiskokonaisuuden valmistelua ja toteutusta.
- Seuraavan 5 vuoden ohjelman budjetti on 0,5 milj. €, josta säätiön rahoittamaa olisi 100 000 €.
- Säätiö ottaa vastaan lahjoituksia ja tekee yhteistyötä eri kumppanuuk-sien muodossa tarvittavan säätiön oman rahoituksen järjestämiseksi.
- Muuta rahoitusta säätiö hakee kunnilta osarahoituksena ja julkisilta rahoittajilta Suomesta ja Ruotsista.
- Maastokohteiden ja reittiyhteyksien rakentaminen sekä karttojen ja opas-teiden toteutus tehdään paikallisina hankkeina ja näihin järjestetään myös rahoitus paikallisesti.

Joissakin mittauspisteissä on jo muisto-merkki ja kulkuyhteys. Muistomerkit on merkitty kannessa ja edellisellä aukeamalla olevaan karttaan *-symbolilla.

Lahjoitukset

Saaja Maupertuis-säätiö sr
Pankkitili IBAN FI67 1171 5000 1238 10

Maupertuis-säätiö sr

Y-tunnus 2074204-4
Osoite Hallituskatu 9, 95400 Tornio
www www.maupertuis.fi

Rahankeräyksen lupa Nro RA/2018/852. Poliisihallitus on myöntänyt 28.9.2018 rahankeräyksen luvan ajalle 28.9.2018–27.9.2019 tässä esitteessä kuvattuun tarkoitukseen.